Stockholms läns landsting

19

Utvecklad it-styrning inom SLL, inriktning för fortsatt arbete

LS 2018-0197

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2018-03-28

LS 2018-0197

Landstingsstyrelsen

Inriktning för fortsatt arbete med att utveckla IT-styrningen inom Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Daniel Forslund

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige har i SLL Mål och budget 2018, LS 2017-0452, gett landstingsstyrelsen flera uppdrag för att stärka och samordna styrningen inom IT- och digitaliseringsområdet. Förvaltningen har påbörjat uppdragens genomförande och redogör i och med detta ärende för en samlad inriktning och förtydligande av landstingsdirektörens uppdrag avseende det fortsatta arbetet med utveckling av IT-verksamheten.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att utveckla former för styrning och ansvarsfördelning avseende IT med inriktning att styrning av IT ska följa landstingets ordinarie ledning- och styrningsmodell och att det för varje IT-stöd ska finnas en organisatoriskt utpekad huvudansvarig

att uppdra åt landstingsdirektören att utveckla formerna för samordning och förvaltningsstyrning avseende IT med inriktning att säkerställa att samtliga berörda verksamheter bereds möjlighet att påverka utveckling och förvaltning av IT-stöd som de nyttjar

att uppdra åt landstingsdirektören att etablera ett koncerngemensamt arkitekturforum för att leda arkitekturarbetet och återkomma med förslag på en koncerngemensam målarkitektur

att uppdra åt landstingsdirektören att genomföra en utredning av landstingets IT-infrastruktur och återkomma med förslag till handlingsplan med föreslagna åtgärder, inklusive uppskattade investeringsbehov och kostnader, för att realisera målarkitekturen

att uppdra åt landstingsdirektören att återkomma med förslag på fördelning av kostnader för gemensamma system och IT-infrastruktur i samband med budget 2019.

Landstingsrådsberedningens motivering

Digitalisering är en betydelsefull och avgörande faktor i arbetet med att modernisera och utveckla landstingets verksamhet. Landstingsfullmäktige beslutade därför i november 2016 om en policy för innovation och digitalisering och en strategi för digitalisering (LS 2015-0833). Målet för strategin är att samtliga verksamheter inom landstinget ska använda digitalisering som ett strategiskt verktyg för att utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten, samt erbjuda bättre samhällsservice, öka patienters och resenärers delaktighet och vara en attraktiv arbetsgivare.

Stockholms läns landsting har också påbörjat arbetet med att upphandla framtidens vårdinformationsmiljö, FVM SLL (LS 2017-0753). Detta är det största initiativ som hittills tagits inom landstinget för att driva hälso- och sjukvårdens digitala förändringsresa och utgör grunden för den sammanhållna nätverkssjukvården. Målet är att skapa en modern och hållbar vårdinformationsmiljö som möter behov från vårdverksamheter och invånare liksom från forskning och kvalitetsuppföljning. Därutöver pågår ett intensivt arbete med att erbjuda fler och nya kontaktvägar för patienterna genom införandet av digitala vårdmöten, liksom fler e-tjänster för information, kommunikation och behandling via nätet.

För att lägga grunden för en ökad takt i landstingets digitalisering, och för att nå ovan nämnda mål, behöver landstingsstyrelsens förmåga att styra och samordna inom IT- och digitaliseringsområdet stärkas. Ansvaret för investeringar, utveckling samt förvaltning och drift inom IT- och digitaliseringsområdet har under många år varit decentraliserat, vilket lett till en komplex och diversifierad IT-miljö med otydlig styrning och bristande samordning. Effekten blir att digitaliseringen inte blir den kraft som den skulle kunna vara i landstinget. Bristerna i leveransförmågan leder också till att det befintliga IT-stödet fungerar sämre och medför fler störningar i verksamheten än vad som annars hade varit fallet.

En stärkt och samordnad landstingsgemensam styrning i form av ledningsstrukturer, organisation och finansiering är därför av största vikt för att nå önskad effekt i den digitala omställningen av verksamheten, samt för att ge en sammanhållen inriktning i arbetet med att lösa de uppgifter

landstingsfullmäktige uppdragit åt landstingsstyrelsen och landstingsdirektören (LS 2017-0452, LS 2016-0257, LS 1403-0371).

Detta ärende beskriver den grund och de principer utifrån vilken det fortsatta arbetet ska inriktas för att digitaliseringens möjligheter i större utsträckning ska tillvaratas i den fortsatta utvecklingen och moderniseringen av Stockholms läns landsting.

Beslutsunderlag

Centrala samverkansgruppens mötesanteckningar april 2018
Arbetsutskottets protokollsutdrag den 27 mars 2018
Innovationsberedningens protokollsutdrag den 21 mars 2018
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Irene Svenonius

Daniel Forslund

Gustaf Drougge

§ 9
Inriktning för fortsatt arbete med att utveckla IT-styrningen inom Stockholms läns landsting
LS 2018-0197

Ärendebeskrivning
Landstingsfullmäktige har i SLL Mål och budget 2018, LS 2017-0452, gett landstingsstyrelsen flera uppdrag för att stärka och samordna styrningen inom IT- och digitaliseringsområdet. Förvaltningen har påbörjat uppdragens genomförande och redogör i och med detta ärende för en samlad inriktning och förtydligande av landstingsdirektörens uppdrag avseende det fortsatta arbetet med utveckling av IT-verksamheten.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Beslut
Innovationsberedningen föreslår Landstingsstyrelsen besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att utveckla former för styrning och ansvarsfördelning avseende IT med inriktning att styrning av IT ska följa landstingets ordinarie ledning- och styrningsmodell och att det för varje IT-stöd ska finnas en organisatoriskt utpekad huvudansvarig

att uppdra åt landstingsdirektören att utveckla formerna för samordning och förvaltningsstyrning avseende IT med inriktning att säkerställa att samtliga berörda verksamheter bereds möjlighet att påverka utveckling och förvaltning av IT-stöd som de nyttjar

att uppdra åt landstingsdirektören att etablera ett koncerngemensamt arkitekturforum för att leda arkitekturarbetet och återkomma med förslag på en koncerngemensam målarkitektur

att uppdra åt landstingsdirektören att genomföra en utredning av landstingets IT-infrastruktur och återkomma med förslag till handlingsplan med föreslagna åtgärder, inklusive uppskattade investeringsbehov och kostnader, för att realisera målarkitekturen

att uppdra åt landstingsdirektören att återkomma med förslag på fördelning av kostnader för gemensamma system och IT-infrastruktur i samband med budget 2019.

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsen
Akt

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Strategi och digitalisering
Andreas Hölne

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-03-02

LS 2018-0197

Landstingsstyrelsen

Inriktning för fortsatt arbete med att utveckla IT-styrningen inom Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige har i SLL Mål och budget 2018, LS 2017-0452, gett landstingsstyrelsen flera uppdrag för att stärka och samordna styrningen inom IT- och digitaliseringsområdet. Förvaltningen har påbörjat uppdragens genomförande och redogör i och med detta ärende för en samlad inriktning och förtydligande av landstingsdirektörens uppdrag avseende det fortsatta arbetet med utveckling av IT-verksamheten.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att utveckla former för styrning och ansvarsfördelning avseende IT med inriktning att styrning av IT ska följa landstingets ordinarie ledning- och styrningsmodell och att det för varje IT-stöd ska finnas en organisatoriskt utpekad huvudansvarig

att uppdra åt landstingsdirektören att utveckla formerna för samordning och förvaltningsstyrning avseende IT med inriktning att säkerställa att samtliga berörda verksamheter bereds möjlighet att påverka utveckling och förvaltning av IT-stöd som de nyttjar

att uppdra åt landstingsdirektören att etablera ett koncerngemensamt arkitekturforum för att leda arkitekturarbetet och återkomma med förslag på en koncerngemensam målarkitektur

att uppdra åt landstingsdirektören att genomföra en utredning av landstingets IT-infrastruktur och återkomma med förslag till handlingsplan med föreslagna åtgärder, inklusive uppskattade investeringsbehov och kostnader, för att realisera målarkitekturen

att uppdra åt landstingsdirektören att återkomma med förslag på fördelning av kostnader för gemensamma system och IT-infrastruktur i samband med budget 2019.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Digitalisering är en betydelsefull och avgörande faktor i arbetet med att modernisera och utveckla landstingets verksamhet. För att tillvarata digitaliseringens möjligheter har landstingsstyrelsen fått i uppgift att ur olika perspektiv utveckla styrningen av IT i landstinget. Flera utredningar, externa och interna, har också genomförts på detta tema. Med utgångspunkt i dessa har landstingsdirektören utrett hur styrningen av IT i landstinget behöver utvecklas i syfte att främja digitaliseringen och samtidigt nå en effektiv utveckling och stabil IT-drift. Analysen och förslag till inriktningar i arbetet är beredda i dialog med representanter från berörda nämnder och bolag,

I detta tjänsteutlåtande beskrivs hur arbetet kan hållas samman genom fokus på fyra identifierade insatsområden:

- Styrning och ansvarsfördelning
- Samordning och förvaltningsstyrning
- Gemensam målarkitektur och infrastruktur
- Finansiering- och resursfördelning

För att lägga grunden för en ökad takt i landstingets digitalisering behöver landstingsstyrelsens förmåga att styra och samordna digitaliseringen stärkas. I arbetet med att stärka styrningen av IT behöver ansvarsfördelningen mellan de olika nämnderna avseende IT och digitalisering tydliggöras.

Vid sidan av styrningen är samverkan mellan landstingets olika nämnder och bolag en viktig faktor för det fortsatta digitaliseringsarbetet. Denna samverkan föreslås att förtydligas så att den och styrningen hänger ihop i en helhet och följer landstingets styr- och ledningssystem.

Som grund för framtida förbättringsarbete och för att säkerställa landstingets möjligheter att realisera pågående utvecklingsinitiativ behöver

en gemensam målarkitektur etableras och en omfattande översyn, inklusive riskanalys, avseende IT-infrastrukturen behöver genomföras.

Avseende finansiering och resursfördelning av IT finns sedan tidigare ett separat uppdrag att återkomma med förslag till reviderad finansieringsmodell för IT, LS 1403-0371. I arbetet har landstingets köpsäljprocess identifierats driva administrativa kostnader. Det fortsatta arbetet föreslås ges inriktningen att arbeta mot en högre grad av utfördelning av kostnader för att minska den interna administrationen.

Bakgrund
Digitalisering är en betydelsefull och avgörande faktor i arbetet med att modernisera och utveckla landstingets verksamhet. Landstingsfullmäktige beslutade i november 2016 om en policy för innovation och digitalisering samt en strategi för digitalisering, LS 2015-0833. Målet för digitaliseringsstrategin är att samtliga verksamheter inom landstinget ska använda digitalisering som ett strategiskt verktyg för att utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten, samt erbjuda bättre samhällsservice, öka patienters och resenärers delaktighet och för att landstinget ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Under senare år har landstinget genomfört ett antal interna och externa utredningar[1] avseende IT- och digitaliseringsområdet. Även landstingets revisorer har uttalat kritik inom ett antal områden. Revisorer och utredare pekar samstämmigt på problem som har sin grund i otydlig styrning och samordning. Otydligheten har i sin tur lett till en komplex och diversifierad IT-miljö där samma typ av tjänster, däribland IT-infrastruktur, levereras av flera olika parter och på olika sätt utan att dra nyttan av möjligheterna i att vara en koncern.

Otydlighet och den medföljande komplexiteten leder till att digitaliseringen inte blir den kraft som den skulle kunna vara i landstinget. Bristerna i leveransförmågan leder också till att det befintliga IT-stödet fungerar sämre och medför fler störningar i verksamheten än vad som annars hade varit fallet.

---

[1] Effektiv ledning, styrning och uppföljning inom Stockholms läns landsting, LS 2017-0180. Etablering verksamhetsdriven Vård-IT i Stockholms läns landsting, LS 2016-1205. Utredning om organisation och arbetssätt för trafikförvaltningens IT-verksamhet, TN 2016-0722. Utvärdering av alternativ för fortsatt konsolidering, standardisering och effektivisering av IT-leveranserna, LS 2016-1366.

För att komma till rätta med utmaningarna avseende styrning och samordning, samt för att realisera strategin för digitalisering, har landstingsfullmäktige i SLL Mål och budget 2018 uppdragit åt landstingsstyrelsen att inom ramen för effektivare landsting, LS 2017-0180, genomföra en översyn av hela organisationen av IT. Översynen ska genomföras i syfte att främja digitalisering inom hälso- och sjukvården och samtidigt nå en effektiv utveckling och drift av landstingets IT-verksamheter. Landstingsstyrelsen och landstingsdirektören har sedan tidigare också fått flera andra uppdrag av landstingsfullmäktige. Bland dessa uppdrag finns följande:

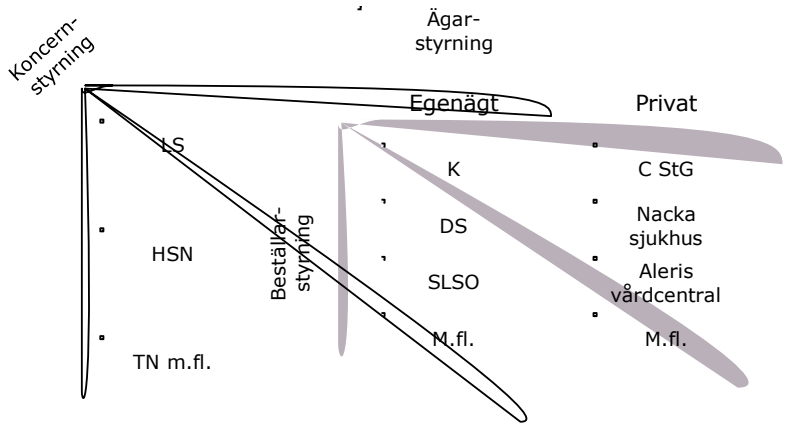
- etablera och konsolidera en mer sammanhållen IT-organisation för hela landstinget i syfte att nå önskad effekt i den digitala omställningen av verksamheten, LS 2017-0452,
- att uppdra åt landstingsstyrelsen att göra en översyn av landstingets IT-organisation, LS 2016-0257, och
- uppdrag till LD att återkomma med förslag till reviderad finansieringsmodell för IT i landstinget, LS 1403-0371.

Landstingsstyrelsens förvaltning bedömer att dessa uppdrag måste lösas utifrån en sammanhållen inriktning för utvecklingen av landstingets IT-verksamhet och digitalisering. Denna inriktning, som sedan kan ligga till grund för fortsatt arbete, beskrivs i det föreliggande ärendet.

Överväganden

Förslag till inriktning för fortsatt utveckling av styrning och ansvarsfördelning

I landstinget sker styrningen i huvudsak genom koncernstyrning, beställarstyrning och ägarstyrning. Koncernstyrningen är styrningen av landstinget i sin helhet och innefattar övergripande styr- och ledningssystem, styrmodeller, målstyrning och strategier samt organisation och ansvarsfördelning. Ägarstyrning är styrningen av landstingets bolag och nämnder som drivs i bolagsliknande former via bolagsordning, ägardirektiv och beslut i landstingsfullmäktige. Beställarstyrningen är en beställar-utförarmodell för styrning av hälso-och sjukvård samt kollektivtrafik och omfattar planering, beställning och uppföljning av produktion genom avtal.

Landstingsstyrelsens grundläggande roll är att leda och samordna förvaltningen av landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Landstingsstyrelsen ska vidare ansvara för landstingets samordnade IT-verksamhet och övergripande frågor om informationssäkerhet. Hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar för att utöva ledning av landstingets hälso- och sjukvård är, via reglementet, delvis begränsat genom landstingsstyrelsens ansvarar för strategisk samordning av den landstingsägda sjukvårdsproduktionen. Samma begränsning återfinns inte avseende trafiknämnden som enligt reglementet har ansvar för den strategiska samordningen i de landstingsägda trafikbolagen. Denna skillnad i hur styrningen är tillämpad och samt vad ansvaret för strategisk samordning innebär behöver tydliggöras avseende IT- och digitalisering.

Strategin för digitalisering fastställer att samtliga verksamheter inom landstinget ska använda digitalisering som ett strategiskt verktyg för att utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten, erbjuda bättre samhällsservice, öka patienters och resenärers delaktighet samt bli en attraktivare arbetsgivare. Digitaliseringsarbetet ska utifrån policy och strategi vara användardrivet med fokus på invånarnas behov, något som är en framgångsfaktor i allt digitaliseringsarbete. Det är därför av vikt att digitaliseringsarbetet drivs av verksamheten nära landstingets patienter och resenärer vilket förutsätter att varje verksamhet har förmåga att driva verksamhetsutveckling.

Strategins tydliga decentraliserade ansvar för digitaliseringen i kombination med den ordinarie styrningen av landstinget medför att ansvarsfördelning avseende IT och digitalisering i vissa fall upplevs som otydlig. Verksamheterna har också tagit olika stort ansvar i frågorna

beroende på hur de har tolkat det egna uppdraget. Det är därför av vikt att ansvarsfördelning mellan och inom nämnder och bolag tydliggörs.

Utöver det decentraliserade ansvaret behöver landstinget dra nytta av de möjligheter till synergier och kraften i att vara en koncern och sprida det som utvecklas för en aktör till samtliga verksamheter i koncernen. Den nuvarande styrningen av den gemensamma IT-infrastrukturen, består idag av ett stort antal interna avtal mellan landstingsstyrelsen och nyttjande nämnder och bolag. För att främja återanvändning av IT-stöd krävs en struktur där tjänsterna utvecklas i dialog med verksamheten men utifrån en sammanhållen strategisk inriktning och mot en leverans med standardiserade infrastrukturtjänster, applikationsstödjande tjänster och plattformar som kan nyttjas av hela koncernen.

Det fortsatta arbetet med att utveckla styrning och ansvarsfördelning avseende IT och digitalisering inom landstinget föreslås ske med inriktning att:

- styrningen av IT ska följa den ordinarie lednings- och styrningsmodellen,
- ansvaret för ett givet IT-stöd ska följa med verksamhetsansvaret i stort, och
- samtliga IT-stöd ska ha en utpekad organisatorisk hemvist med ansvar för förvaltning och ekonomi.

<u>Förslag till inriktning för fortsatt utveckling av samordning och förvaltningsstyrning</u>
Flera verksamheter inom landstinget delar information om exempelvis patienter och resenärer, och i de fall där flera verksamheter använder sig av samma verksamhetsprocesser är det ofta aktuellt med samordning av IT-stödet, även i de fall landstingsfullmäktige inte särskilt beslutat om gemensamma system.

För att samordna IT- och digitaliseringsarbetet har en strukturerad systemförvaltning baserat på likartade modeller etablerats såväl inom hälso- och sjukvården som inom kollektivtrafiken. Inom hälso- och sjukvården har organiseringen i förvaltningsobjekt och strukturer inom den så kallade ”FOA eHälsa och IT” spelat en viktig roll för samordning av de landstingsägda vårdgivarnas utveckling. Vid sidan av denna struktur för samordning finns en motsvarande struktur för samordning inom hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhet. De förvaltningsmodeller och samordningsstukturer som etablerats är inte i alla lägen samordnade mellan varandra.

Landstinget behöver fortsätta arbeta med samordningsstrukturen för ett effektivt IT-stöd så att relevanta beredningsgrupper finns med mål att etablera ett ökat antal gemensamma lösningar. De olika samordningsstrukturer som finns behöver föras samman i en koncerngemensam struktur för samordning även mellan nämnder och bolag. Förändringar i nuvarande struktur och komplettering med ytterligare områden för samordning kan behöva ske.

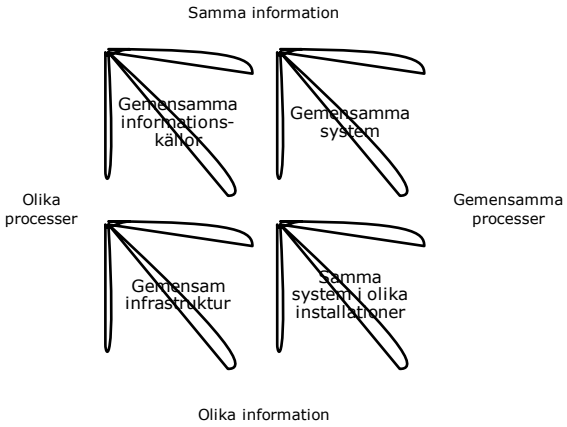
Det fortsatta arbetet med att utveckla landstingets samordning och förvaltningsstyrning föreslås ske med inriktning att:

- landstingets IT-miljö omfattas av en gemensam struktur för ledning och samordning,
- för samtliga IT-stöd som används av flera verksamheter finns styr- eller referensgrupper som möjliggör för berörda verksamheter att påverka innehållet i leveransen och användning av de medel som avsatts för IT-stödet, i syfte att få en leverans som svarar mot allas behov, och
- samordning kan komplettera men aldrig ersätta ordinarie ledning- och styrningsmodell, det vill säga att beslut fortsatt ska fattas av nämnd eller bolag som svarar för uppdraget.

Förslag till inriktning för fortsatt utveckling av målarkitektur och infrastruktur

För att dra nyttan av kraften i att vara en koncern behöver landstinget i högre grad använda gemensamma system och samordna sitt grundläggande IT-stöd där det är möjligt. Flera sådana beslut har tidigare fattats, exempelvis beslut om ett gemensamt nät och beslut om framtidens vårdinformationsmiljö, LS 2017-0753. Vid nyttjande av gemensamma IT-lösningar finns ofta betydande ekonomiska fördelar.

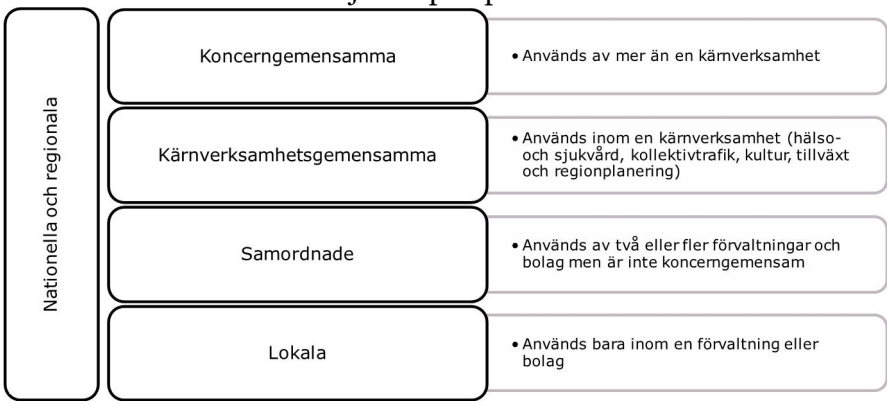
I vilken utsträckning gemensamma system kan användas eller samordning av grundläggande IT-stöd kan ske beror på vilken grad verksamheterna delar information och har gemensamma processer. Arbetet med att avgöra vilket IT-stöd som behöver vara lokalt och vad som behöver vara gemensamt föreslås ta sin utgångspunkt i följande modell.

Om landstinget följer principen att ansvaret för IT-stöd ska följa med verksamhetsansvaret i stort, så blir det relevant att tala om gemensamt IT-stöd för sådana verksamheter som har gemensamma processer. Även där det inte finns, har landstinget att vinna på gemensamma datamodeller och informationskällor. Vad gäller IT-infrastruktur finns i de allra flesta fall koncernsynergier i att ha gemensam drift och förvaltning under förutsättning att den tekniska resursen inte begränsar verksamheten.

För att säkerställa implementering och realisering av landstingets strategi för digitalisering har arbetet med en landstingsövergripande målarkitektur för IT och en tillhörande arkitekturstyrning påbörjats. Målarkitekturen kan beskrivas som en gemensam målbild som tydliggör en helhet där verksamhetsprocesser, information, system och infrastruktur hänger ihop.

Målarkitekturen ska beakta följande perspektiv:

Målarkitekturen ska beskriva vad som är gemensamt för hela koncernen, vad som är gemensamt inom respektive kärnverksamhet samt vad som ses

som nationella och regionala tjänster. Målarkitekturen beskriver också inom vilka områden det kan finnas lokala och samordnade system och tjänster. Syftet är att, underlätta för utvecklingsinitiativ att göra rätt från början, minska komplexiteten, undvika dubblerade funktioner, förkorta utvecklingstider, effektivisera förvaltning och höja kvaliteten i leveranser. Ett annat viktigt syfte är att stärka landstingets förmåga inom informations- och IT-säkerhet så att omfattning och skadeverkan av IT-säkerhetsrelaterade hot och incidenter kan begränsas.

Utöver målarkitekturen krävs också att landstinget etablerar en gemensam arkitekturstyrning så att varje projekt ska beskriva hur målarkitekturen tillämpas och motivera eventuella avsteg. Arkitekturstyrningen blir på så vis ett viktigt styrmedel för att minska förvaltningskostnader, öka graden av gemensamma tjänster och säkra att hela landstinget har ett ändamålsenligt och effektivt stöd.

För det fortsatta arbetet med att utveckla, implementera och förvalta en koncerngemensam målarkitektur föreslås etablera ett koncerngemensamt arkitekturforum. Detta koncerngemensamma forum ska verka för att arkitekturstyrningen bedrivs effektivt inom hela landstinget och att graden av samordnad anskaffning ökar.

Allt fler initiativ inom landstinget ställer krav på en moderniserad och utvecklad IT-infrastruktur och på delning av gemensam information. Exempel på sådana initiativ är framtidens vårdinformationsmiljö, LS 2017-0753, och arbetet med samlokalisering, LS 2016-1489. Även ett tätare samarbete inom koncernen i stort ställer krav på gemensamma tekniska lösningar för samarbete och kommunikation. Vidare kommer allt högre krav på att kunna hantera kritisk realtidskommunikation från exempelvis medicintekniska system vilket kommer att ställa stora krav på tillgänglighet, tillförlitlighet och kapacitet och kräva tydligt definierade gränssnitt, både tekniska och ansvarsmässiga, avseende medicinteknik och IT. Sammantaget innebär kraven att kostnaden för att upprätthålla infrastrukturen kommer att öka. För att denna kostnad inte ska aggregeras på koncernnivå är det därför av vikt att infrastrukturen så långt möjligt är gemensam för landstingets olika verksamheter.

Det fortsatta arbetet med att utveckla landstingets målarkitektur och infrastruktur föreslås ske med inriktning att:

- definiera en framtida målarkitektur inklusive styrningsprinciper,
- skalfördelar och koncernens behov av fri rörlighet och smidigt samarbete ska beaktas,

- ta fram en handlingsplan med projekt och initiativ som behöver genomföras för att nå målbilden, och
- uppskatta investeringsbehov och kostnader för att realisera handlingsplanen.

Förslag till inriktning för fortsatt utveckling av finansierings- och resursfördelningsmodell avseende IT

Landstingsdirektören har i uppdrag att se över finansieringsmodell avseende IT. Nuvarande modell baseras, främst inom hälso- och sjukvården, till stor del på interna köp- och säljprocesser där nämnder och bolag köper tjänster av landstingsstyrelsen (SLL IT). Modellen efterliknar ett traditionellt kund-leverantörsförhållande. Hantering av både avtal och fakturering skapar idag administration hos både köpare och säljare inom landstinget. På koncernnivå är mervärdet av en detaljerad, kundspecifik intern fakturering mycket begränsat eftersom hanteringen vare sig bidrar till en bättre leverans eller en effektivare hantering.

Som alternativ till en köpsäljprocess används idag både inom delar av landstinget, för vissa system och inom andra organisationer utfördelning av kostnader för exempelvis gemensamma stöd. Fördelningen bygger ofta på att verksamheterna debiteras en andel av kostnaden som står i proportion till verksamhetens storlek eller nyttjande av den aktuella tjänsten. Genom utfördelningen bibehålls kostnadskontroll och en rättvisande redovisning i respektive verksamhet, samtidigt som kostnaden för de administrativa processerna avseende exempelvis fakturering minskas.

Koncernens grundprinciper avseende bland annat att fria nyttigheter inte får finnas gäller fortsatt och behöver beaktas i framtagande av fördelningsnycklar så att koncernens nämnder och bolag bär sina egna kostnader för nyttjade varor och tjänster. En förutsättning för att en sådan fördelning av kostnaden för den koncerngemensamma plattformen är att plattformen styrs ur ett tjänsteperspektiv med en högre grad av standardisering än vad som idag är fallet.

Det fortsatta arbetet med att utveckla landstingets finansierings- och resursfördelningsmodell avseende IT föreslås ske med inriktning att:

- arbeta mot en högre grad av utfördelning för att minska den interna administrationen,
- ta fram ett förslag på modell för hur landstinget kan arbeta med fördelning av kostnader för gemensamma system och infrastruktur inför budget 2019, och

- genom en tydlig och transparent ekonomiredovisning avseende IT-kostnader bibehålla kostnadskontroll.

Ekonomiska konsekvenser
De principer som beskrivs i ärendet ovan ställer högre krav på landstingsstyrelsen när det gäller förmågan att strategiskt samordna, styra och utöva uppsikt över landstingets digitalisering och IT-verksamhet i stort. För att lösa uppgiften att ta fram en koncerngemensam målarkitektur och infrastruktur kommer den nuvarande funktionen SLL Strategisk IT att behöva stärkas. Finansiering av detta sker genom att landstingsbidraget i kommande budgetprocess kommer att omfördelas från SLL IT till Strategisk IT, så att SLL IT:s tjänster i högre grad blir intäktsfinansierade. Detta ligger också i linje med kravet på att fria nyttigheter inte ska finnas inom landstinget, utan de anslag som finns bör nyttjas för gemensam ledning.

Landstingets verksamheter ställer krav på en förbättrad och utvecklad IT-infrastruktur i förhållande till vad som idag finns inom landstinget. Det är rimligt att anta att den utredning som landstingsdirektören ges i uppdrag att återkomma med också kommer innebära ett behov av investeringar i ett sammanhållet lyft av landstingets IT-miljö. Sådana kostnadseffekter behöver bedömas och framgå av landstingsdirektörens underlag.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Stefan Schildt
IT-direktör

Beslutsexpediering:
Akt
SLL Strategisk IT
SLL IT
SLL Styrning och ekonomi

Godkänd av Malin Frenning, 2018-03-02